

13 שנים קדימה

שנתיים אחרי שעבר השתלת כליה עושה בימים אלה מושיקו שרון בן ה־13 ממושב הודיה את צעדיו הראשונים בעולם הדוגמנות ■ אלא שהמטרה המרכזית היא לא להרוויח כסף אלא להגביר את המודעות לחשיבות תרומת האיברים באמצעות כרטיס "אדי" ועמותת "הוד" שמטיסה תורמים מחו"ל לישראל ■ "אני מבקש שיעזרו לנו לעזור לאחרים, שסובלים היום כמו שאני סבלתי לפני ההשתלה", הוא אומר

[אורית גמליאל // צילומים: ואדים דניאל]

שרון עם התורם אריק סוים. חברות לכל החיים ■ צילום ארכיון: שאול גולן

בשבוע הבא ימלאו לאחר הילדים הכי מפורסמים במדינה, מושיקו שרון ממושב הודיה הסמוך לאשקלון, 13 שנה. הוא אמנם יעלה לתורה במצוות המסורת היהודית, אך את תגית הבר מצווה האמיתית, מסיבה גדולה במיוחד ויוצאת מגדר הרגיל, ירחו בני המשפחה לקיץ הקרוב – אז יוכל להגיע ארצה ולקחת בה חלק תורם הכליה של חתן השמחה, אריק סוים מארצות הברית.

ילד הפלא שריגש מדינה שלמה בסיפורו האישי הנוגע ללב לפני כשנתיים, שעה שעבר ניתוח להשתלת כליה, גדל לנער מקסים. מקסים עד כדי כך שסוכנויות רוגמנות ובתי אור פנה מבקשים לגייס אותו לככב בפרסומות שלהם. אם לשפוט על פי התוצאות עד כה, יש לעולם הצעיר עתיד מבטיח בתחום. מה גם שהרבר גורם לו נחת. "בהתחלה לא רציתי שהוא יצט" לם", סיפרה השבוע האם, רחל שרון. "העדפתי שהוא ישקיע בלימודים ולא התלהבתי מהעיסוק הנוסף הזה. אחרי שהשתכר נעתי וראיתי שזה עושה לו כל כך טוב, התרצתי".

בימים אלה מרגמן מושיקו שרון אופנת ילדים עבור חברת הביגוד "אר דיוויין", אבל לא רק. הוא לא שוכח לרגע את תפקידה של תרומת איברים בהצלת חיים אצל אחרים ובשיפור איכותם אצל רבים אחרים. לכן הוא נרתם לסייע לעמותות "אדי" ו"הוד", ועושה כל שביכולתו להעלות מודעות הציבור לנושא ולהשיבותו. "בקרב תחזיקם באיזור הדרום תחרות מלכת יופי והוא יצג שם את 'אדי' ויעודד את הקהל לחתום על הכרטיס לתרומת איברים לאחר המוות, לפי ההלכה", אמר רה האם. "בנוסף, אנחנו פונים לחברות גדולות ומגייסים תרומות לטובת עמותת 'הוד', המסייעת באיתור תורמי איברים פוטנציאליים בחו"ל והבאתם ארצה לביצוע ההליך הרפואי, כפי שתורמו בעבר למושיקו, בהתאם להלכה וללא תמורה", ביקשה שרון להרגיש.

"עכשיו אני יותר יפה"

הילד הקטן מושיקו עם העיניים הירוקות, בן הזקונים של רחל ואבי שרון, להם ארבעה בנים ובת אחת נוספים, השתנה. כעת, משבגר, יש גם כאלה שפונים אליו בשם משה. נוספו לו כמה סנטימטרים טובים לגובה והוא הפך לנער חתיך.

איך אתה מעדיף שאקרא לך, משה או מושיקו?

"אני שוב לך".

אתה עדיין יפה כמו שהיית לפני שנתיים, כשנפגשנו ב"שניידר"?

"עכשיו אני יותר יפה".

איך אתה מסתדר בבית הספר עם הבנות?

"בסדר".
יש לך כבר חברה?

"זה בהתאמה".

איך בבית הספר החדש?

"הכל טוב. הלימודים רגילים, כמו בבית הספר הקודם.

קצת יותר קשה לי עכשיו".

שמעתי שהסבת לרומן. איך זה?

"כן. לא איכפת לי לרגמן, להצטלם לפרסומות או לטלוויזיה, אבל לא לצעוד על מסלול. הפעילות החשובה באמת שאני עושה היא להתחבר כספים לעמותת 'הוד', כדי שתסייע בהיטות תורמים מחו"ל לארץ. בנוסף, אני כבר שנה עובר בבתיים באשקלון ובמושבים באיזור עם אמא וממליץ לאנשים לחתום על כרטיס של 'אדי' לתרומת איברים".

איזה מסר אתה מבקש להעביר לציבור?

"שזה מאוד קשה לעבור טיפולי דיאליזה ואני מבקש שיעזרו לנו לעזור לאחרים, שסובלים היום כמו שאני סבלתי לפני ההשתלה".

אתה זוכר את כל השנים שבהן טופלת בדיאליזה?

"אני לא רוצה לזכור אותן".

דניאל דניאל מיכנה הוא הבעלים של סוכנות הדוגמנות והכשרונות הצעירים "סיקס סנס" בתל-אביב. "הסוכנות שלנו גייסה את מושיקו להשתתף בתחרות מלכת היופי של אשדוד ואיזור הדרום, כולל באר-שב, שתקיים ב־18 בדצמבר", הסביר דניאל. "במסגרת התחרות אנחנו מתכוונים לשלב את יום ההתגברות הבינלאומי, בו יגיעו המתמודדות הסופיות לביית החולים 'סורוקה', ב'רויל' ו'קפלר'. זה יהיה יום כיף עם הפעלות וליצן, ומושיקו יגיע לעודד את החולים בבתי החולים עם הסיפור המיוחד האישי שלו. בתחרות עצמה, הוא יהיה אחד הילדים שידגמנו על הבמה. הוא גם הצטלם כבר פעמיים ונציג לם אותו שוב, חלק מהתמונות יופיעו בפרסומות לקראת החרות, חלקן בקטלוגים ואחרות בשלטי חוצות באיזור הדרום".

חוויה רגשית מרוממת

לפני קצת יותר משנתיים עבר מושיקו בהצלחה ניתוח השתלת כליה בבית החולים לילדים "שניידר" בפתח-תקוה. היה

זה חצי שנה לאחר שצער בתהלוכה ברחובות מנהטן שבארצות הברית מטעם עמותת "הוד" האמריקאית, שהינה אי-רגון המעורר השתלחות איברים לפי ההלכה. מטרת הצעדה היתה להעלות את מודעות הציבור לחשיבות תרומת האיברים להצלת חיים, ואכן, צדו עיניו של האזרח האמריקאי אריק סוויס, בן 40, יהודי המתגורר בקנזס, את הילד המן קסים העוטה חולצה שעליה מתנוסס הכיתוב "אני חי". בלי בו של סוויס נמלה ההחלטה לתרום ללא כל תמורה את בלייתו למושיקו. בין השניים ובני משפחותיהם נערכה הירבות שהתפתחה במהרה והפכה לקשר האמיץ שקיים ביניהם. לאחר שעבר את סדרת הבדיקות שהבטיחה את התאמתו כתורם, אושפזו השניים לצורך ביצוע ניתוחי הכרת ההשתלת הכליה. עבור מושיקו, היתה זו הפעם השנייה שהיא עובר את התהליך הקשה. מספר שנים קודם לכן הושתלה בגופו כליה אחת אך נדחתה כעבור שנתיים בלבד. למרות היותו למוד אכזבות שמר הילד, הסובל מבעיות בתיפקוד הכליות מיום היוולדו, על אופטימיות ואמונה. הפעם, הכליה נקלטת כהלכה מלכתחילה. ארבעה חודשים לאחר ביצוע ההשתלה, שמחו הרופאים לבשר לבני משפחת שרון שהכל בסדר. שלושה שבועות לאחר שהורם מבית החולים כבר תרו יחד מושיקו

צוהר קדימה

"לא איכפת לי לדמם, להצטלם לפרסומות או לטלוויזיה, אבל לא לצעוד על מסלול. הפעילות החשובה באמת שאני עושה היא להתרים כספים לעמותת 'הוד', כדי שתסייע בהטסת תורמים מחו"ל לארץ. בנוסף, אני כבר שנה עובר בבתי באשקלון ובמושבם באיזור עם אמא וממליץ לאנשים לחתום על כרטיס של 'אדי' לתרומת איברים"

וסוויס את הארץ לאורכה ולרוחבה. בין היתר, ביקרו בגן החיות תנ"כי בירושלים וטיילו במנהרות הכותל המערבי. הם אף הוזמנו לבית הנשיא, משה קצב, אשר ביקש להודותם ולחביון הערכה כלפי האזרח האמריקאי הנדיב ותורמתו יוצאת הדופן. בטרם שיבו למולדתו הביע סוויס תקווה כי מפעל החיים המבורך יימשך וכי אנשים נוספים בישראל ובחו"ל יירטמו ויתרמו אף הם. "אני מתפלל שאחרים יעשו גם את הצעד הזה", אמר אז. "אסור שהנושא יירד מסדר היום הציבורי ואנשים יסחוו ממנו בעוד חצי שנה. אני מקווה שכולם יהיו נדיבים ויעשו למען הכולל. כששמעתי לראשונה על מושיקו ומשפחתו ועל כל הקשיים שהם עברו במשך עשר שנים, חשבתי לעצמי שאם אני הייתי במצב כזה – הייתי מקווה שמישהו יעזור לי בשעת הצרה שלי, ולכן החלטתי שעלי לעשות זאת. כעת אני רואה את מושיקו מתפקד היטב, בלי תלחות בריאליות, וזה ממלא ומשמח אותי מאוד. זו הוויה רגשית מרוממת."

אויטו בר מצווה

במים אלה מבלה רחל שרון את רוב זמנה ומרצה בשיתות טלפון ובפגישות אל ארגונים וחברות שונות בניסיון לסייע לשלמה איטה, תושב שדרות בן שישים. לפני כשנה וחצי איבדה אצל איטה אי ספיקת כליות ומאז היא מטופלת בריאליות שלוש פעמים בשבוע. איטה היא רק אחד מרבות רבות של חולים בארץ הזקוקים בדחיפות לתרומת כליה על מנת להפסיק את התלחות במכונת זיכור הרם. במקרים רבים אחרים, חולפות שנות טיפול ארוכות במה לכן גותרים החולים ברישימת ההמתנה לתרומת כליה, או אז הופכת ההשתלה למצילת חיים של ממש.

"אני מכיר את בני משפחת שרון הרבה שנים", סיפר איטה. "בזמנו, ליוותי אותם לאורך התהליך שער בו עזר להשתלה. אני זוכר את כל הייסורים שהם עברו. לפני כשנה וחצי, במהלך ביקור שערכתי בביתם, סיפרתי להם שעלי להתחיל לקבל טיפול ריאליות. זאת היתה הפתעה גמורה. הפיווים' נדלקו אצל רחל ואני זוכר שמושיקו אמר לי, 'מה שלמה, גם אתה?'

מושיקו ואמו נרתמו לעזרתו ומנסים למצוא לי תורם דרך עמותת "הוד". רחל גם מכירה הרבה רופאים בבתי החור לים "איכילוב" ו"בילינסקי", אז היא פותחת לי דלתות. בכל פעם שאני צריך עזרה, מושיקו מגיע ועושה ממנו "קמפיין" עבורי. הוא אפילו מתלווה אלי לפגישות עם פרופסורים. הוא ילד מדהים, יש לו חוכמת חיים של בחור בן שלושים. הוא מחזק אותי ונוטע בי תקווה, למרות שבמדינה שלנו ההמתנה להשתלה היא לפעמים עד מוות. אני מקווה שהמודעות לנושא בארץ תעלה."

גם לחברים של מושיקו ב"שניידר" אנהנו משתתלים לסייע, טיפורה רחל שרון. "שלושה חברים הכי טובים שלו עדיין מאושפזים בבית החולים וממתנים להשתלה. ארבע נוספים, ברוך השם, כבר עברו אותה. אנהנו מאוד רוצים לעזור כדי שיימצאו תורמים גם עבורם."

מה שלום מושיקו?
"הוא בסדר, ברוך השם, אבל הוא צריך לשמור. הוא לור קה 12 בדורים כל יום, וצריך להקפיד ליטול אותם בשעה מסוימת. אני מקווה שימשיך ככה, כמו שהוא."

הוא גדל, ארטיסטי בר מצווה.
"כן, לכן כשהוזמנו להשתתף בתוכנית של יהודה גאון, לפני כמה חודשים, ביקשתי שימתינו לבר מצווה ויביאו לתוכנית גם את התורם מארצות הברית. אמי נפטרה לפני חצי שנה, לכן החלטתי לדחות את התגיגה עד לסיום שנת האכל."

איך תהגו?

"אני רוצה לעשות לו מסיבה ענקית באולם, עם זמרים ואמנים אורחים. אבל גם בתאריך הולדתו של מושיקו תהיה לנו תגיגה, כי אחיו, בני הרביעי דודי, יתחתן ביום ראשון הבא. תאריך החופה נקבע מראש ולכן לא ניתן היה לשגר תו. למושיקו לא איכפת לחכות למסיבה שתתקיים בחופש הגדול. העיקר שהוא יעלה לתורה בזמן והכל יהיה בסדר."

הוא השתלב מחדש במסגרת הלימודית?

"כן. הוא לומד בבית הספר הדתי מורשה במושב ברכיה. השתלב יפה בחברה, המורות נותנות לו חיזוקים ויש לו חברים טובים. הוא כבר נהיה שם מנהיג, אל דאגה, צוחק שרון."

ימה עם אריק סוויס?

"אל תדברי איתי עליו כי אני מתרגשת. אני רק שומעת אריק ועומדות לי דמעות בעיניים. אני חולה עליו, אני אוהבת אותו ומקווה שהקדוש ברוך הוא יברך אותו יומיום."

איך הוא מרגיש עם כליה אחת בלבד?

"בסדר גמור. הוא מקסים. מתקשר למושיקו הרבה, מדבר איתו באמצעות המחשב והטלפון ושולח מכתבים. אנהנו מודים לו."

כאמור, ההשתלה השנייה שעבר מושיקו ברצעה באמצעות עמותת "הוד", שהינה ארגון וולונטרי אמריקאי המעורר השתלחות איברים לפי ההלכה. העמותה מסייעת באיתור תורמים פוטנציאליים ובהטסתם ארצה לצורך ביצוע ניתוח הסרת האיבר וההשתלה. בראש העמותה עומד מייסדה ומנהלה, רובי ברמן, המעורב זה שנים רבות בפעילות למען רות חברתיות יהודיות בארצות הברית. המעוניינים לתרום יכולים לעשות זאת באמצעות חשבון העמותה בבנק ירושלים, סניף 30, שמספרו 300032042. טל' לפרטים נוספים: 050-5398862.

"אדי": חותמים ותורמים

בשבוע שעבר צוין שבוע המודעות בבתי החולים בארץ, במהלכו מושתלים, משפחות תורמים, אנשי צוות רפואי ומתנדבים החתימו מבקרים על כרטיס התורם "אדי". כן נרתמו למאמץ אמנים ויוצרים שהביעו נכונותם לעזור את הציבור להתרומם, ביניהם אבי גפן, רוני דואני (סופרסטאר), דנה מרמור מערוץ היל' דים, שרון אילון ואחרים. עמותת "אדי" מהווה חלק מהמרכז הלאומי להשתלחות. היא נוסדה על ידי משפחת בן דרור, ליכר בנה אתר שנוסדה במהלך ההמתנה לתרומת כליה.

"אדי" מתפעלת מאגר מידע ממוחשב של כל תושבי מדינת ישראל אשר הצהירו כי הם מוכנים לתרום איברים לאחר מותם. כיום רשומים ב"אדי" כ-300 אלף אזרחים, שהם אחוזים בודדים בלבד מהאוכלוסייה, לעומת עשרות אחוזים מציבור הרשומים במדינות המערב האחרות. כרטיס "אדי" הנמצא אצל נפטר מהווה ביטוי לשאיפתו לתרום איברים ולהשאיר אחריו חיים, ובכך מקל על המשפחה את ההתמודדות עם ההחלטה לתרום.

בנוסף על התחושה המקלה המתלווה לזכות הגדולה שבהצלת חיים לאחר המוות, דואגת "אדי" להנצחת זכר התורמים באמצעות פעילויות שונות, כמו נטיעת עצים ביער אדי או תמיכה באתר הנצחה באינטרנט. בו יכולה כל משפחה להקים מצבה ליקירה שנפטרה. כל תושב ישראלי מעל גיל 18 יכול להצטרף ל"אדי" באמצעות חתימה על חר"ת תורם. מספר ימים לאחר מכן נשלח לבית התורם כרטיס מודפס בדואר.